

Dinsdag 10 oktober 2023

HERDENKINGSVIERING
Overleden vrijwilligers van de voorbije drie
decennia

Sint Jozefkerk, Molenveld / Edegem

30

30

*Je ontvangt dit gebedenboekje als een
herinnering aan dit samenzijn.
Neem het gerust mee. In momenten van
groot verdriet of zwaar lijden
kan het je misschien van dienst zijn, voor
jezelf of voor iemand anders.
'Spirituele vitaminen' in zware tijden kunnen
nooit kwaad!*

**Overledenen zijn
als WEGWIJZERS
naar een toekomst,
die blijvend is.**

**Overledenen wijzen ons de weg
naar onze eigen eindbestemming,
de hemel, anders gezegd met de
woorden van Paus Franciscus,
“ De ONTMOETING met JEZUS”
Hij is onze getrouwe vriend.
Zijn ook wij vriend van Hem?**

(Bron: homilie 2 november 2018)

Inleidende muziek:

- *Khvalite Imya Hospodnye (Prijs Gods naam)*
- *O Tebi Radujetsja (O, Gij genadevolle)*
- *Cheruwimska penya (Cherubijnenlied)*
- *Pod twoju milost (Tot U zoeken wij onze toevlucht, Moeder Gods)*

Verwelkoming

Kruisteken

Lector

Waarom geloven in een “eewig leven”? Wie dit nog doet, krijgt in onze sterk geseclariseerde samenleving heel gemakkelijk het etiket van naïeveling opgeplakt. Heeft men de euvele moed om te getuigen van zijn geloof in het hiernamaals, dan volgt kort daarop het door ons allen gekende gezegde : “Er is nog nooit iemand teruggekomen”. Nochtans kennen de meesten van ons het verhaal van Lazarus, die drie dagen dood was, en door Jezus tot leven gewekt. Ook spreken alle Evangelisten en ook Paulus op meer dan een tiental plaatsen in de Bijbel over Jezus’ opstanding na zijn dood.

Lector

Luisteren we naar Johannes (20.19-20 en 24-29)

In die avond van de eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats van de leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei “Vrede zij u”. Na dit gezegd te hebben, toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen.

Thomas, een van de twaalf, ook Didymus genaamd, was echter niet bij hen, toen Jezus kwam. De andere leerlingen vertelden hem : “Wij hebben Jezus gezien.”

Maar hij antwoordde: “Als ik niet in zijn handen het teken van de nagelen zie en mijn vinger in de plaats van de nagelen kan steken en mijn hand in zijn zijde leggen, zal ik het niet geloven.”

Acht dagen later, waren zijn leerlinge weer in het huis bijeen, en nu was Thomas erbij. Hoewel de deuren gesloten waren, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: “vrede zij u. Vervolgens zei Hij tot Thomas: “Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde, en wees niet langer ongelovig, maar gelovig. Toen riep Thomas uit: “Mijn Heer en mijn God!” Toen zei Jezus tot hem :”Omdat ge Mij gezien hebt, gelooft ge. Zalig die niet zien en toch geloofd hebben”.(v..24 - 29)

Lector

Herkennen we ons soms niet in de apostel Thomas? Zeggen we niet: “eerst zien en dan geloven”, besmet als we vaak zijn door een verspreid materialistisch wereldbeeld, dat onverzoenbaar is met een verantwoord Godsbeeld?

Hertaald naar deze context of eenvoudiger uitgedrukt:

Is Jezus’ opstanding de kern van ons christelijk geloof of een naïef sprookje?

Leven onze geliefde overledenen slechts verder in de mate dat wij aan hen denken of is er inderdaad een EEUWIG leven voor hen en voor ons en voor wie totaal vergeten zijn?

Lector

Geloven in de opstanding uit de doden is tegenwoordig niet ‘in’. Het verrijzenisverhaal is door velen al naar de prullenmand verwezen als een bijgeloof uit vroegere tijden. Ook de “moderne theologie” legt Jezus’ verrijzenis al sinds decennia anders uit: het gaat slechts om een literaire manier van spreken.

Maar ook degenen die menen dat de opstanding verzonnen is door de leerlingen achteraf worden wel geconfronteerd met serieuze problemen in verband met Jezus’ lijk. Waar was dit dan?

De toenmalige talrijke tegenstanders zouden toch het lijk van Jezus hebben kunnen opsporen en zo het jonge christendom ontmaskeren als volksverlakkerij. En hadden de apostelen Jezus’ lijk ergens goed verborgen, waarom zouden zij dan allemaal hun leven hebben gegeven voor een zelfgecreëerde, met leugens in elkaar gestoken nieuwe religie? Niemand geeft toch zijn leven voor iets, waarvan hij weet dat het aan elkaar hangt van de leugens!

Paus Franciscus wijst er nog op dat de eerste getuigen van Jezus’ Verrijzenis vrouwen zijn, wat zeker niet voor de hand lag in de context van die tijd.

’s Morgens vroeg gaan de vrouwen naar het graf om het lichaam van Jezus te zalven en zij vinden het eerste teken: het lege graf (cf. Mc. 16.1).

Natuurlijk kunnen wij het leven na de dood niet wetenschappelijk bewijzen. Al kan de wetenschap veel verklaren, ze is niet alwetend. Echte wetenschap staat God trouwens niet in de weg. De opstanding tart wel alle natuurwetten. Voor Jezus’ apostelen was dit eerst niet anders. Maar is God niet de Schepper van het heelal en heeft Hij niet altijd het laatste woord?

Jezus' opstanding leert ons precies dat de dood niet het einde is, dat de LIEFDE sterker is dan de dood. Vertrouwen op Jezus wordt dan een bron van hoop en geeft diepere zin aan ons leven.

(Bron: Paus Franciscus, eerste woensdagcatechese, in het "Jaar van het Geloof" Rome, 2013, Zenit.org.

Bron : I. Demaerel, Pasen en de opstanding, 2013,)

Allen

God, U kent ons beter dan wijzelf.
Soms zijn we zoals THOMAS.
U kent onze vragen en twijfels,
het worstelen met het probleem van lijden en dood,
met het kwaad in onze wereld.
Help ons meer bewust te worden
van de beperktheid van ons mens-zijn,
van ons begrensd verstand,
van ons pover doen en laten
en van onze plaats en opgave in het grote heelal.
Maak van ons bescheiden mensen,
ontvankelijk voor de boodschap van Jezus, Uw Zoon.

Muziek: Wiriyu (Geloofsbelijdenis van Nicea)

Geloven doe je samen!

Lector

Onze geliefde overledenen confronteren ons met de dood. Pater Phil Bosmans, de stichter van “Bond Zonder Naam” in ons land en een sterke steun voor Bond Zonder Naam in Oekraïne, schrijft hierover het volgende:

“Denken aan de dood, aan je eigen dood, is zeer verrijkend en werkt bevrijdend. Je gedachten komen los uit vastgeroeste denkpatronen. Er openen zich nieuwe horizonten en nooit vermoede vergezichten. Het leven wordt intenser.

Vanuit het leven, vanuit het existentieel bestaan, denken aan de dood, is realistisch denken, is geen doemdenken, als je geloven kunt in eeuwig leven.

Denken aan de dood vanuit een gelovige aanvaarding, is denken met perspectief, een denken met toekomst, een bevrijdend denken”.

(Bron: Ph. Bosmans, God, niet te geloven, 2003, p.133)

Allen

God,
Help ons niet eng en bekrompen zijn,
het leven aanvaarden zoals het is,
met zijn zorgen, zijn vreugde en zijn pijn.
Help ons lijden en dood niet wegbannen
uit onze denkwereld,
en zeker niet aan struisvogelpolitiek doen.

Help ons **vertrouwen op Uw Zoon, Jezus,**
Die gekomen is om ons
“het **licht, de waarheid en het leven**”
te brengen, maar Die ook geleden heeft,
gekruisigd is en **opgestaan uit de doden.**

Jezus, help ons, vooral in momenten van ontmoediging, verbittering, zwaar fysisch of psychisch lijden, te KIJKEN naar U op UW KRUIS.

Help ons hart ontvankelijk te worden voor Uw geheimvolle en mateloze LIEFDE, vooral tastbaar aanwezig in de heiligen van gisteren, vandaag en morgen.

Muziek: Razbojnika (Heer, verlicht ook mij door het hout van Uw kruis)

Lector

Al leven we meer dan 2000 jaar later dan de apostelen, toch verschillen we fundamenteel niet zo sterk. Net zoals Petrus hebben ook wij het moeilijk met het probleem van lijden en dood, vooral wanneer het over een nabije geliefde gaat of wanneer het lijden onschuldige mensen, vooral kinderen, treft.

Luisteren we even naar de eerste lijdensvoorspelling van Jezus, zoals opgetekend door Matteüs (16, 21-23)

Vanaf die tijd begon Jezus zijn leerlingen duidelijk te maken dat Hij naar Jeruzalem moest gaan; dat Hij daar veel zou moeten lijden van de oudsten, de hogepriesters en de Schriftgeleerden, maar dat Hij na ter dood gebracht te zijn op de derde dag zou verrijzen.

Toen nam Petrus Jezus ter zijde en begon Hem ernstig daarover te onderhouden. “Dat verhoede God, Heer!”.

Maar Hij keerde zich om en zei tot Petrus: “ Ga weg, satan, terug! Gij zijt Mij een aanstoot, want gij laat u leiden door menselijke overwegingen en niet door wat God wil.”.

Allen

Jezus,

Wij hebben het allemaal zeer moeilijk
met lijden en dood,
vooral wanneer dit geliefde mensen
uit onze familiekring of nabije omgeving treft.
Help ons om dan op te kijken naar U, die beloofd hebt:

**“Ik zal met U zijn
tot het einde van de tijden”.**

Wij vertrouwen op U.

Help ons om **U als een “waarachtige vriend”
toe te laten in ons leven,**
zodat we **niet langer alleen zijn**
om ons misschien wel zwaar kruis te dragen,
om ons **ook in het lijden te verenigen met U,**
Die het zelf hebt meegemaakt.

En laten we nooit het kwaad
dat mensen elkaar aandoen
in “Uw schoenen” schuiven.

Maar juist Uw goedheid in ons
naar boven laten komen
om mensen te helpen en te troosten.

Lector

Luisteren we even naar de **troostvolle woorden**, die Sint
Augustinus in de mond legt **van iemand, van wie we veel
houden en die niet langer zichtbaar onder ons leeft.**

*Bemin je mij? Treur dan niet langer.
Mocht je Gods genade kennen
en zien waar Hij je verwacht,
dan zou je hunkeren naar het Volle Leven,
dat slechts in Hem te vinden is.*

*Je hebt mij gezien en liefgehad
in het zorgelijk aards bestaan:
Zou je mij dan niet weerzien en liefhebben
in Gods eeuwige Levensweelde?*

*Geloof mij: wanneer de dood ook je banden
zal breken zoals hij mijn kluisters brak,
wanneer je op de dag die God beschikt
zult thuis komen waar ik je ben voorgegaan,
dan zullen wij weer samenleven,
met oneindig meer liefde dan op aarde.
Dan zul je mij verheerlijkt weerzien,
in verrukking en hemelse zaligheid,
niet langer bedreigd door de dood.
maar hand in hand voortschrijdend
langs steeds nieuwe lanen
van licht en leven en gaaf geluk.
Als je mij waarlijk lief hebt...
droog dan je tranen en treur niet meer.*

God is
Liefde

Hoe kostbaar is uw liefde, God!

Denken we nu bijzonder aan **al de overleden vrijwilligers van ons Oekraïne-Project in Edegem**. Ze worden nu bij naam genoemd en het jaar, waarin ze onze zichtbare wereld hebben verwisseld voor de andere - voor ons nog onzichtbare - wereld.

Ontsteking van de paaskaars

Allen

God, deze kaars is het symbool,
waarmee we willen uitdrukken
dat de dood niet het einde is
maar een nieuw begin,
een overstap naar overvloedig leven in U.
Help ons groeien in geloof,
geloof in het eeuwig leven,
geloof dat voor U, God,
niets onmogelijk is.

Lector

Evangelie van Johannes (11, 25 - 27)

Jezus zei tot Marta : “Ik ben de verrijzenis en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is Hij gestorven, en ieder die leeft in geloof aan Mij, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof je dit?”

Marta zei tot Hem : “Ja Heer, ik geloof vast dat Jij de Messias bent, de Zoon Gods, die in de wereld komt”.

Allen

Geest van Jezus,

Help mij inzien dat **geloven**
niet louter een verstandelijk akkoord is
maar een **“akte van vertrouwen”**
in **God, Die een Vader is en Die mij bemint.**
Help mij met mijn geest en mijn hart
“Ja” te zeggen aan God, **Onze Vader,**
geopenbaard door Jezus, Zijn Zoon,
in **Zijn liefde voor mij.**

Muziek: *Otche Nash - Kyiv (Onze Vader in het Oekraïens)*

*Otche nash,
Izhe jesi na nebesekh.
Da svatitsa ima Tvoje,
da priidet Tsarstvie Tvoje,
da budet vola Tvoja
jako na nebesi i na zemli.
Khleb nash nasushchnyj dazhd nam dnes.
i ostavi nam dolgi nasha,
jako zhe i my ostavlajim
dolzhnikom nashim.
I ne vedi nas vo iskushenije,
No izbavi nas ot lukavago.
Amin.*

Lector

Mogen we je thans **uitnodigen** voor een persoonlijk gebed, een intiem en eenvoudig gesprek van hart tot hart met **Jezus**, Die je zo nabij wil zijn. Vertrouw Hem je geliefde overledenen toe. Denk vooral aan de goede momenten, die je samen hebt mogen beleven. Vergeet niet dat ook zij onze “hemelse voorsprekers” kunnen zijn. **Geef je de kans om dit te mogen ervaren.** Het kan je bevestigen in je verrijzenisgeloof.

Liefde kan alleen maar **uitnodigend** zijn. Jezus klopt aan de deur van je hart. Open ik mijn hart voor Hem? Hij nodigt mij uit om Hem beter te leren kennen door met Hem een échte levendige relatie aan te gaan. Want **onbekend is onbemind!**

Heb je het hier moeilijk mee, bid dan in stilte een “Onze Vader” of **laat het stil worden in het diepste van je hart.**

Stiltemoment

Lector:

Denken we, naar goede gewoonte, aan **Maria, onze Hemelse Moeder**. In alle eenvoud bidden we een tientje van de Rozenkrans, met iedere “Wees Gegroet” voorafgegaan door een intentie

Onze Vader.....

1. Dat onze geliefde overleden familieleden, vrienden en medewerkers of sponsors van het “Oekraïne-Project” en allen, die een bijzondere plaats innemen in ons hart, spoedig mogen thuis komen in Gods Vaderhuis, indien ze nog niet volop genieten van een leven van vrede, liefde en geluk zonder grenzen, Wees gegroet, Maria...
2. Dat twijfel, onzekerheid, wantrouwen en angst in ons mogen plaats maken voor een groter vertrouwen in God, de bron van leven en liefde voor alle mensen, Wees gegroet, Maria ....
3. Dat zieken en anders validen en allen die hen zorgend nabij zijn, mogen blijven geloven, soms ondanks de zware beproeving, in Gods eindeloze liefde. Wees gegroet, Maria...
4. Dat zoveel gesneuvelden in Oekraïne en ook elders in de wereld mogen rusten in Gods rijk van vrede en geluk en dat hun naastbestaanden mogen troost vinden in Jezus’ hoopvolle Boodschap. Wees gegroet Maria..
5. Dat wantrouwen en geweld, onrecht en verdrukking in onze wereld vervangen mogen worden door respect voor elk mensenleven, door vertrouwen, vrede, recht en vrijheid. Wees gegroet, Maria...

6. Dat het bij de medewerkers en sympathisanten van het Oekraïne-project nooit mogen ontbreken aan onderling vertrouwen, goede samenwerking en verantwoorde volharding. Wees gegroet, Maria...
7. Dat onze samenwerking met onze Oekraïense partners moge gedragen blijven door een oprecht en verantwoord wederzijds vertrouwen en grote inzet van weerskanten, Wees gegroet, Maria....
8. Dat we ons mogen inzetten voor het algemeen welzijn, vooral van de meest -kwetsbaren in onze samenleving, en hiermee iets van Gods goedheid en trouw tastbaar aanwezig brengen in hun leven, Wees gegroet, Maria...
9. Dat we zelf niet vergeten om God centraal te stellen in ons leven en Zijn mateloze liefde voor ieder van ons mogen beantwoorden met wederliefde in woord en daad, Wees gegroet, Maria....
10. Dat we dankbaar mogen zijn voor het leven, ons gegeven, en 'dat DE HOOP in ons mag blijven leven daar te geraken waar DE LIEFDE is, die ons geschapen heeft, Die op ons wacht, de liefde van God'. Wees gegroet, Maria....

Lector

We vergeten evenmin de **H. Jozef**, niet alleen patroon van deze parochiekerk, maar ook van ons Oekraïne-Project-Edegem en bekend als **patroon van de goede dood**.

Allen

H. Jozef, stille en nederige timmerman,
Leer ons bescheiden zijn.
Leer ons veel lief te hebben en in alle stilte veel te helpen.

H. Jozef, sta ons bij, vooral in het uur van onze dood.

Leid ons ook tot **Maria**, onze hemelse moeder,
Bijzonder in tijden van grote beproeving.
Want ook zij heeft veel geleden,
Vooral toen **haar zoon, JEZUS, zijn kruisweg ging**.
Laten we ook **JEZUS** vragen ons kruis te **helpen** dragen.

Lector

In deze tijd, waarin er zich zoveel conflicten voordoen op grote en kleine schaal, **bidden we VOOR DE VREDE.**

Allen

Heer, maak mij tot een instrument van uw vrede:
laat mij liefde brengen waar haat is,
eenheid waar mensen verdeeld zijn,
vergiffenis aan mensen die zwak zijn,
laat mij hoop geven aan wie niet meer hoopt,
geloof aan wie twijfelt;
laat mij licht brengen waar het duister is
en vreugde waar mensen bedroefd zijn.

Heer, help mij
niet zozeer om zelf gelukkig te zijn
als anderen gelukkig te maken;
niet zozeer om zelf begrepen te worden
als anderen te begrijpen;
niet zozeer om zelf getroost te worden
als anderen te troosten;

niet zozeer om bemind te worden als te beminnen;
want als ik geef, zal mij gegeven worden;
als ik vergeef, zal mij vergeven worden;
als ik sterf, zal ik voor **eeuwig leven**.

(Toegeschreven aan Sint-Franciscus van Assisi.)

Slotlied: Ter afsluiting zingen we een lied in onze moedertaal:

Blijf mij nabij

Allen

Blijf mij nabij, wanneer het avond is,
wanneer het licht vergaat in duisternis.
Wanneer geen mens mijn hulpeloosheid ziet,
bid ik tot U, o Heer, verlaat mij niet.

Reik mij Uw hand en spreek Uw reddend woord,
wijs mij de weg en leid mij veilig voort.
Blijf mij nabij, in vreugde en verdriet.
Ik heb U lief, o Heer, verlaat mij niet.

Wanneer Uw licht mij voorgaat in de nacht,
wanneer ik hoor dat U mij thuis verwacht,
dan weet ik, Heer, dat U mijn zwakheid ziet,
dan zeg ik dank, want U verlaat mij niet.

**Ik sterf niet,
Ik ga het LEVEN binnen.**

H. Theresia van Lisieux

Slotwoord

Ter persoonlijke overweging

*Gestorven zijn
is leven
bij de genade van God*

*Gelovig sterven
is afscheid nemen van de tijd
niet van het leven.*

*Is zichzelf blijven
zoals men geworden is.*

*Is het ene **Mysterie** verlaten
om het ander in te gaan.*

*Is op het woord van Jezus
de hoop verwisselen
voor de zekerheid
dat **God LIEFDE** is.*

Ward Bruyninckx

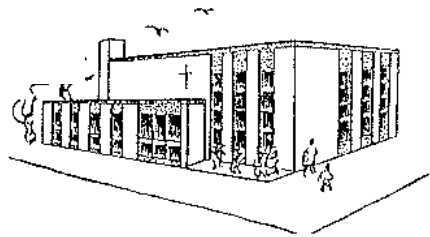
Met genegen dank aan u allen voor uw verbondenheid met ons.

Met bijzondere dank aan :

- ✚ Martin en Danny Franken-Everaert, die altijd mee zorgen voor de inhoud, de prachtige muzikale omlijsting en de mooie lay-out van de halfjaarlijkse gebedenboekjes.
- ✚ Al de lectoren, die een meer interactief karakter geven aan ons samenzijn.

En voel je vrij om nu al of niet deel te nemen aan de
**ontmoetingskans, aangeboden door het
Oekraïne-Project in Edegem in “ De Schrans’.**

Allen welkom!

LB/MF/DE